

A templomtól Ny-ra, a domb peremének közelében is húztunk egy É-D-i kutatóárkot. Hossza 18,5 m, szélessége 1 m volt. A felszínen 15. századra keltezhető, kelta és késő bronz-kora vaskori kerámiát gyűjtöttünk. Itt a szelvényekhez hasonló helyzetet találtunk. Azaz: ugyanúgy tájolt, ugyanolyan korú sírokat. Összesen 4 sírfolt jelentkezett. (Teljesen csak egyet tártuk fel.) Egy késő bronz-kora vaskori objektum kis részlete az árok D-i végében jelentkezett. Egy jelenség (barna elszíneződés kibontását követően árok, oszlophellyel) arra utal, hogy – az É-i dombrészen már megismert és a D-i peremen fúrással konstatált – kelta kori sáncot is érintettünk.

ILON GÁBOR

#### 100. Gőr határa

(Vas megye) Ő

2002. október 21-én terepbejárás a Szőlőhegy ÉNy-i lábánál illetve oldalában, a Répce felé eső lejtőn őskori és egy darab újkori kerámiatöredéket találtunk a felszínen. Régészeti jelenséget nem észleltünk. A Szőlőhegy DK-i lábánál, illetve oldalában, a hajdani majortól D felé eső enyhe lejtőn néhány nagyon kisméretű őskori edénytöredéket gyűjtöttünk. Régészeti jelenséget nem tapasztaltunk.

ILON GÁBOR

#### 101. Göd, Bócsaújtelep, késő római erőd

(MRT 9. k. 1/6 lh.)

(Pest megye) Rő, N

A Göd melletti Bócsaújtelepen fekvő, kitűzési stádiumban maradt késő római erőd területén a 2002. év 3 hetes ásatási szezonja két problémának a tisztázására irányult. Ezek közül az első az I. sz. torony mellett a tavalyi évben megtalált, erődépítéssel egyidős árok egy újabb szakaszának a feltárása volt. Magyarázatot reméltem ugyanis az árokban tavaly feltárt lócsontok és a poncolt pikelymintával díszített hun vagy alán nyeregborító lemeztöredékek jelenlétére. Az 5. sz. szelvény szomszédságában ezért egy 5×5 m nagyságú szelvényt nyitottunk, amelyben elő is került az árok DK-i irányba futó újabb szakasza. Az árok betöltésére itt is az I. sz. torony faljelöléséből származó köveket és téglatöredékeket használtak. Ez a betöltés azonban csak az árok szelvénybe eső ÉNy-i végére volt jellemző. Az építési törmelék az árok visszatöltésére a szelvény DK-i felében már alig használták. Az árok fenekén újabb, igen kisméretű aranyszírt lemeztöredékek kerültek elő, a betöltésben a kő és téglatöredékek között pedig lócsontok – köztük egy ló koponyájának – töredékei feküdtek. Mindebből arra következtethetünk, hogy a rómaiak által kiásott árokba később egy gazdagon felszerszámozott hun vagy alán ló tetemét helyezték el. A lócsont azonban nem sokkal az eltemetése után szinte teljesen kifosztották.

A régészeti kutatás másik célja az erőd DNy-i falszakaszának feltérképezése és a légi felvételen sejtető

következő torony megtalálása és feltárása volt, azonban a torony azonosítására húzott nagyszámú árok egyikeben sem találtunk kitűzött toronyra utaló jelenséget. A kutatóárok mindegyikében csak az ovális vonalát követő erődfal külső- és belső falsíkját kijelölő párhuzamos kősorok futottak. Az erőd közel 200 m hosszú DK-i falszakasza mentén ezért újabb torony kitűzésére már bizonyosan nem került sor. Felszíni nyomok alapján toronnyal csak a DK-i falszakasz végén számolhatunk. Az ívelt vonalú DK-i falszakasz közepén, a 24. sz. árokban azonban a párhuzamosan futó kősorok megszakadtak, és azokat egymástól 1,3 m távolságra egy-egy merőleges kősor zárta le. A jelenséget csak egy kitűzött 1,3 m széles, keskeny erődkapuval magyarázhatjuk.

Az ásatás során nagy számban kerültek elő késő római bélyeges téglák, amelyek vagy a *legio X gemina magister figlinarium*ait nevezik meg, vagy az ún. OFARN csoportba tartoznak. Az egyik téglán egy kurzív felirat töredéke is megőrződött.

Az ásatáson a Szegedi Tudományegyetem régészet szakos hallgatói vettek részt.

MRÁV ZSOLT

#### 102. Görcsöny, Görcsönyi-szőlők

(Baranya megye) Rő

A szőlőkbe vezető dűlőútból csontvázas sírt mosott ki az eső. A váz mellett előkerült 6 darab Valentinianus-érem a 4. század második felére keltezi a sírt. A lelőhelyen 4. századi temető helyezkedik el, melyről már a 19. században is tudtak (ArchÉrt 1870, 148.). Római kori megtelepedésre utal a falu területén előkerült két feliratos kő is (CIL III 10282, 10294).

KOVALICZKY GERGELY

#### 103. Gyál, 3. számú lelőhely

(Pest megye) B, Sza, Á

Az M0 autópálya Pest megyei szakaszának építését megelőző régészeti feltárás során az M5 autópálya és az M0-4. sz. főút csomópontja közti szakaszon, valamint a 4. sz. főút – Vecsést és Üllőt elkerülő – nyomvonalán dolgoztak 2002-ben a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága munkatársai. Az alábbiakban bemutatott lelőhelyeken ebben az évben közel 398 450 m<sup>2</sup>-t tártunk fel február és november között. Mindegyik lelőhelyen a vezető geodéta: Szánthó Dániel. Térinformatikus: Zoltán S. Péter, Progli Szabolcs. A teljes feltárás koordinátora: Tari Edit.

A késő Árpád-kori településen rögzült telkeken kerültek elő a település maradványai. Megfigyeltük a helyszínen, hogy az M5 autópálya 10–15 évvel korábbi építéskor a lelőhely tetejét, kb. 1 m vastagságban elplanírozták és letermelték. A lelőhely feltárását megelőzően a humusz tárolására kijelölt területen kutatóárokot húztunk, ezekből összesen 7 objektum került elő: három bizonytalan korú, egy szarmata gödör, egy Árpád-kori